

syn til den historiske og nordiske sproglige Skole hedder det, at Sagen ere de samme som i den klassiske sproglige Skole med Undtagelse af Fransk og Græsk men med Tillæg af Oldnordisk og Svensk samt Engelsk. Det staar saa tydeligt som Noget, at man har udelukket Eleverne i den klassiske sproglige Skole og den matematisk-naturvidenskabelige Skole fra at lære Oldnordisk, medens det tværtimod er en Fordring fra Ministeriets Side, der er opstillet i Lovforslaget, at der i samtlige Skoler skal læres Oldnordisk. Forskjellen bliver altsaa den, at der, som sagt, ved to Skoler tillige skal gives en Litteraturkendskab, hvorom jeg mener, at Sagen her i Salen let kan have nogen Forestilling, i hvilket Omfang den skalde nytte, og dernæst Kandskab til disse fra det Oldnordiske dog temmelig langt fjernede Sprog, den nyere Tids Historie, Hovedgrundlæggelserne i Stats- og Husholdningslæren osv. Med Hensyn til dette Punkt skjønner jeg virkelig ikke rettere, end at det, naar der overhovedet havde været Spørgsmaal om nogen Smøbekommen, der havde været billig og rimelig, at det kunde have vist sig, at Anskuelserne ingenlunde vare saa divergerende herom, som man havde forestillet sig, skjøndt jeg ganske bestemt ogsaa fra min Side kan sige, at jeg paa ingen Maade kan erkjende, at det Tidspunkt skalde være forhaanden, hvor det kunde være nyttigt ligefrem at opstille bestemte Skoler — to eller fire, hvilket Antal man nu vil — omkring i Landet, som dem, der skalde staa paa dette endnu saa lidet prøvede Standpunkt. — Det er jo egentlig dette, der som sagt skalde være Hovedpunktet, og saa at sige beherske alt det Dvrigt. Jeg skal derfor med Hensyn til de øvrige Punkter fatte mig meget kort, idet jeg dog i ethvert Fald vil sige, at hvis det skalde vise sig, at man, imod al Forventning fra min Side, skalde kunne nære et Dvsste om at naa til et Resultat, om end ikke ganske det, man har tilsigtet, saa er idetmindste nogle af disse Punkter af den Bestaafenhed, at der ikke vil frembyde sig særdeles Vanskeligheder. Jeg vil strax tilstaa — det er ærlig ment, skjøndt det fra den anden Side maasse kunde vække et Smil — at jeg derved mener,

at man fra den anden Side vilde være tilbøjelig til at forandre sine Anskuelser; men idet jeg udtaler dette, vil jeg tilføie, at det kunde synes noget odiøst, at en Overenskomst skalde baseres derpaa, at man forandrede sine egne Anskuelser. Dertil skal jeg imidlertid svare, at jeg dog vil vove at fremsætte dette paa Grund af de forskjellige Ytringer, der om disse Punkter ere fremkomne fra deres Side, som have opstillet dem, hvilket dog synes at vise, at de have en Erkjendelse af, at det just ikke var disse Punkter, som man med nogen overordentlig Seighed skalde holde paa, og med Hensyn til hvilke det altsaa var muligt, at man kunde blive overbevist, i alt Fald saaledes, at man kunde sige til sig selv, at det dog maasse her var rigtigere at give efter for at naa Noget, end at blive ved at fastholde disse Punkter, og paa Grund deraf ikke naa Noget. Med Hensyn til det saameget omtalte Spørgsmaal om Medlæggelsen af 2 Skoler sagde den ærede Ordfører, at der var Nogle i Udvalgets Flertal, som havde følt sig beroligede derved, Andre, som ikke rigtig kunde føle sig beroligede ved Medlæggelsen af fire, men at disse dog ogsaa efterhaanden vare blevne beroligede, og endelig var der Nogle, som ikke engang følte sig beroligede med fire, men hvormange de vilde have, var usikkert; saaledes stod Sagen. Dette er en mislykket Sag for Skolen; det gjælder for Skolen som for andre Institutioner, og det i endnu større Former som for Folk og Land, at det altid er meget uheldigt, naar man siger: vi kunne foreløbig lade os nøie med at tage dette, indtil den Tid kommer, hvor vi kunne tage noget Mere; thi det svækker uuegtelig Eksistensen i en overordentlig høj Grad, og det undrer mig, at man ikke er kommen til Erkjendelse af, at denne Fremgangsmaade naturligvis ganske overordentlig maa svække hele den lærde Skoles Virksomhed. Man kan nu have hvilken Mening man vil om den, saa synes det mig dog, at man maa erkjende, at der igjennem den har vist sig ikke blot en overordentlig Grad af Dygtighed og Udholdenhed hos mange af dem der have virket som Lærere, hvoraf der endnu er Mange, hvis Navne i høj Grad ere re-